

Tukipalveluiden myöntämisen perusteet

LAPIN HYVINVOINTIALUE / LUONNOS

1. TUKIPALVELUT

Tukipalvelut perustuvat Sosiaalihuoltolain (1310/2014) 19 §:ään.

Tukipalveluilla tarkoitetaan palveluja, joilla luodaan ja ylläpidetään henkilön kodissa sellaisia olosuhteita, että hän voi suoriutua jokapäiväiseen elämään kuuluvista toiminnoista mahdollisimman itsenäisesti, sekä palveluja, joiden avulla henkilö voi saada hyvinvointia tuottavaa sisältöä elämäänsä.

Tukipalveluina järjestetään henkilön yksilöllisen tarpeen mukaan:

- 1) ateriapalvelua;
- 2) vaatehuoltopalvelua;
- 3) siivouspalvelua;
- 4) asiointipalvelua;
- 5) osallisuutta ja sosiaalista kanssakäymistä edistävää tai tukevaa palvelua
- 6) turvapalvelua
- 7) teknologia-avusteista palvelua
- 8) liikkumista tukevaa palvelua (omat myöntämisperusteet)
- 9) muuta kotona asumista tukevaa palvelua (esim. kylvetys- /saunapalvelua)

2. TUKIPALVELUT LAPIN HYVINVOINTIALUEELLA

Tukipalveluja järjestetään Lapin hyvinvointialueella joko omana toimintana, ostopalveluna tai palvelusetelillä.

3. TUKIPALVELUIDEN HAKEMINEN

Tukipalveluja tarvitseva henkilö voi tehdä hyvinvointialueelle tukipalveluja koskevan, suullisen tai kirjallisen hakemuksen saadakseen tukipalveluja, että hän voi suoriutua jokapäiväiseen elämään kuuluvista toiminnoista mahdollisimman itsenäisesti ja voi saada hyvinvointia tuottavaa sisältöä elämäänsä. Aloite palvelun järjestämisestä voi tulla myös omaiselta/läheiseltä tai sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaiselta, naapurilta tai viranomaiselta.

4. PALVELUTARPEEN SELVITTÄMINEN

Tukipalvelujen tarve on selvitettävä palvelutarpeen arvioinnin yhteydessä. Palvelutarpeen arvioinnin yhteydessä selvitetään, onko henkilön toimintakyky alentunut korkean iän, sairauden, vamman tai muun vastaavan syyn vuoksi siten, että tukipalveluiden saannin edellytykset täyttyvät.

Toimintakykyä arvioitaessa on selvitettävä, miltä osin iäkäs henkilö pystyy suoriutumaan tavanomaisista elämän toiminnoista asuin- ja toimintaympäristössään, ja missä asioissa hän tarvitsee tukea ja apua. Arvioinnissa on otettava huomioon iäkkään henkilön fyysinen, kognitiivinen, psyykinen ja sosiaalinen toimintakyky sekä hänen ympäristönsä esteettömyyteen, asumisensa turvallisuuteen ja lähipalvelujensa saatavuuteen liittyvät tekijät

Laki ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta ja iäkkäiden sosiaali- ja terveystalvueluista (980/2012) 15 § edellyttää, että ikääntyneen henkilön toimintakyvyn arvioinnissa on käytettävä RAI-arviointivälineistöä, jos hän ko. lain 15 §:n 1 momentissa tarkoitettun ammattihenkilön alustavan arvion mukaan tarvitsee säännöllisesti annettavia sosiaalipalveluja hoitonsa ja huolenpitonsa turvaamiseksi.

Henkilö, jolla ei ole tarve laajaan arviointiin ja / tai joka ei täytä vanhuspalvelulain määritelmää iäkkästä henkilöstä, voidaan tehdä arviointi elämäntilanteen edellyttämässä laajuudessa. Tarvittaessa voidaan jatkaa asiakkaan neuvontaa ja ohjausta esim. ohjaamalla asiakasta hankkimaan palvelut omaehtoisesti.

5. TUKIPALVELUIDEN SAANNIN EDELLYTYKSET

Tukipalveluja järjestetään henkilölle, joka tarvitsee niitä sillä perusteella, että hänen toimintakykynsä on alentunut korkean iän, sairauden, vamman tai muun vastaavan syyn vuoksi. Lisäksi tukipalveluja järjestetään henkilölle, joka tarvitsee niitä erityisen perhe- tai elämäntilanteen perusteella.

Tukipalvelujen myöntäminen perustuu asiakaskohtaiseen yksilölliseen ja jatkuvaan palvelutarpeen arviointiin.

RAI-toimintakykymittarin arvot vanhuspalvelulain määrittelemän iäkkään henkilön kohdalla palvelujen myöntämisen perusteena ovat ohjeellisia.

- MapLe 5 -mittarin arvo on 2 tai suurempi ja seuraavista mittareista toteutuu kaksi:

- o CPS 6 -mittarin arvo on 2 tai suurempi

- o ADLH 6 -mittarin arvo on 1 tai suurempi

- o IADL 21 -mittarin arvo on 14 tai suurempi

RAI-mittariston ohella voidaan käyttää myös muita mittareita esim. MMSE, GDS tai MNA.

6. PÄÄTÖKSENTEKO

Hyvinvointialueen on tehtävä palvelun myöntämisestä tai epäämisestä hallintopäätös sosiaalihuoltolain 45§:n mukaisesti. Päätös on tehtävä ilman aiheetonta viivytystä. Päätös on toimeenpantava viimeistään kolmessa kuukaudessa asian vireille tulosta. Aika voi olla tätä pidempi, jos asian selvittäminen erityisestä syystä vaatii pidempää aikaa tai toimeenpanon viivästykselle on muu asiakkaan tarpeeseen liittyvä erityinen peruste.

7. ASIAKASMAKSUT

Hyvinvointialueen järjestämistä tukipalveluista peritään maksut sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain (734/1992) ja Lapin hyvinvointialueen vahvistamien asiakasmaksujen mukaisesti.